

Μάιος 2023

Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Δήμου Πρέβεζας

Σύνοψη Στρατηγικής

Πίνακας Περιεχομένων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ.....	3
Α. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ.....	4
Α.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ	6
Β.ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑ	8
Γ. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΒΑΑ.....	10
Δ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ	12
Ε. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ.....	17

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τις τελευταίες δεκαετίες, η διεθνής κοινότητα έχει αναγνωρίσει ότι η ευμάρεια του παγκόσμιου πληθυσμού και η αντιμετώπιση των μεγάλων περιβαλλοντικών και κοινωνικών προβλημάτων, περνά μέσα από την **βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων**. Τα αστικά κέντρα, αποτελούν τον τόπο που διαμένει η πλειονότητα της ανθρωπότητας και εκτυλίσσονται οι περισσότερες οικονομικές και κοινωνικές δραστηριότητες. Στις πόλεις παρουσιάζονται, γεννιούνται και μπορούν να αντιμετωπιστούν οι πολλαπλές και συνδυαζόμενες μεγάλες προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα. Σε αυτές περιλαμβάνονται οι δημογραφικές, οι οικονομικές, οι κοινωνικές και οι περιβαλλοντικές/κλιματικές. Η αντιμετώπιση των προκλήσεων αυτών υπέρ της κοινωνίας και του περιβάλλοντος, δεν μπορεί να γίνει μονάχα μέσα από αποσπασματικές και μονοθεματικές δράσεις. Ο χωρικός σχεδιασμός, η κοινωνική πολιτική και ο οικονομικός προγραμματισμός, οφείλουν να συνδυάζονται περισσότερο από ποτέ για να επιλύσουν τα σύνθετα και αλληλεξαρτώμενα προβλήματα που δημιουργούνται στη σύγχρονη εποχή. Για το λόγο αυτό, σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο υιοθετείται η μεθοδολογία των τοπικά εστιασμένων **ολοκληρωμένων στρατηγικών για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη** (ΒΑΑ).

Οι στρατηγικές ΒΑΑ (ΣΒΑΑ) και το εργαλείο των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων (ΟΧΕ), αξιοποιήθηκαν ήδη από την προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο (2014-2020) εκτενώς στην Ελλάδα για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων για την βιώσιμη ανάπτυξη των μεγάλων πόλεων. Στην νέα ΠΠ 2021-2027, η χρήση τους θα συνεχιστεί και επεκταθεί και σε άλλες αστικές περιοχές της χώρας, όπως προκύπτει από το ΕΣΠΑ 2021- 2027. Μάλιστα, το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της Περιφέρειας Ηπείρου για τη νέα ΠΠ, αναγνωρίζει ότι **«προκειμένου η Ήπειρος να διασφαλίσει την χωρική συνοχή, είναι αναγκαία η εφαρμογή ολοκληρωμένων τοποκεντρικών πολιτικών στα αστικά της κέντρα, όπου επιδιώκεται η κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική ανάπτυξή τους προκειμένου να ενισχύσουν την ελκυστικότητά τους και να αναδείξουν την ταυτότητά τους»**.

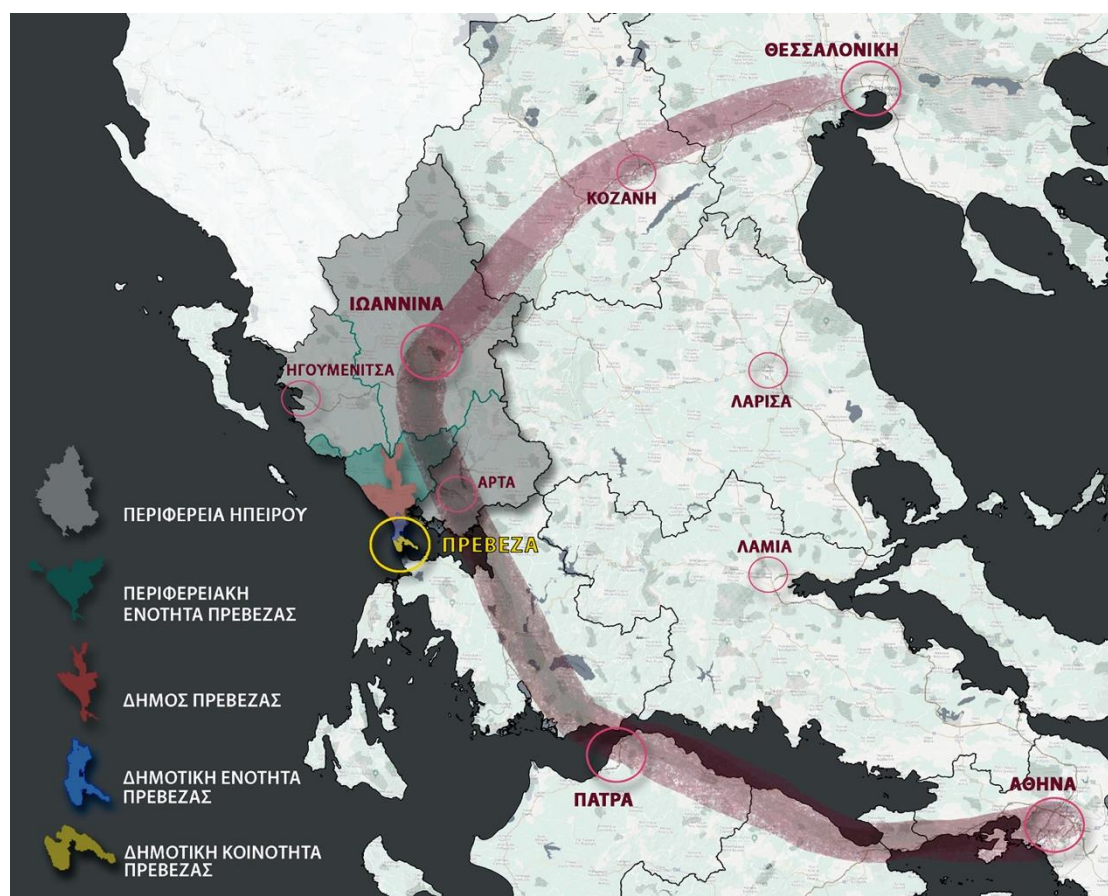
Η διαμόρφωση της στρατηγικής για την Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη του Δήμου Πρέβεζας, έχει ως πρώτο βήμα την ανάλυση και κατανόηση της υφιστάμενης κατάστασης της **Περιοχής Παρέμβασης**, δηλαδή της **αστικής περιοχής της Πρέβεζας**.

Η παρούσα σύνοψη της στρατηγικής, αποτελεί ένα σημαντικό υλικό για τη διαβούλευση επί της στρατηγικής και του σχεδίου δράσεων. Η διαβούλευση στοχεύει στην κινητοποίηση της Κεντρικής Διοίκησης, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, των δυνητικών κοινωνικών και επαγγελματικών εταίρων, των επιστημονικών φορέων, του ιδιωτικού τομέα και κάθε ενδιαφερόμενου πολίτη, με αντικείμενο τη διατύπωση συγκεκριμένων απόψεων, προτάσεων και την εξειδίκευση παρεμβάσεων που αναδεικνύονται στην πόλη της Πρέβεζας, καθώς και τη συμβολή τους στο προτεινόμενο πλαίσιο στρατηγικής.

Α. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Ο Δήμος της Πρέβεζας, με κέντρο την πόλη της Πρέβεζας, αποτελεί έναν τόπο με ιδιαίτερη ταυτότητα. **Η ιστορική διαδρομή μέσα στους αιώνες, η σημαντική γεωγραφική θέση, ο φυσικός πλούτος και ο πολιτιστικός ρόλος** της Πρέβεζας διαμορφώνουν τον χαρακτήρα της περιοχής και θέτουν τις βάσεις για την αναπτυξιακή δυναμική και προοπτική της. Μπροστά στις δυνατότητες που ανοίγονται για το μέλλον, και τις προκλήσεις που αναδεικνύονται στο σήμερα, ο Δήμος πρέπει να πατήσει πάνω στα συγκριτικά του πλεονεκτήματα για μια νέα αναπτυξιακή στρατηγική.

Η Πρέβεζα αποτέλεσε ιστορικά σταυροδρόμι εμπορικών διαδρομών και πολιτισμών, και είναι μέχρι σήμερα κόμβος για εθνικές και διεθνείς μετακινήσεις. Είναι ένα από τα κέντρα της Δυτικής Ελλάδας και το νοτιότερο άκρο της Ηπείρου, με άμεση πρόσβαση σε μεγάλους μεταφορικούς άξονες και σημαντικές υποδομές. Το αναβαθμισμένο αεροδρόμιο του Ακτίου καλύπτει ανάγκες εναέριων μετακινήσεων τόσο της πόλης όσο και της ευρύτερης περιοχής με σημαντική τουριστική ανάπτυξη. Ο λιμένας της Πρέβεζας καθώς και οι οδικές συνδέσεις της Εγνατίας, της Ιόνιας Οδού και της σύνδεσης Ακτίου- Πρέβεζας συμπληρώνουν την εικόνα της περιοχής εντός των μεταφορικών δικτύων.

Χάρτης 1: Η θέση της Πρέβεζας στην Ελλάδα

Είναι ένας τόπος με ιδιαίτερο φυσικό και πολιτιστικό πλούτο. Η μοναδική περιοχή του Αμβρακικού κόλπου, η εκτεταμένη ακτογραμμή με τις όμορφες παραλίες του Ιονίου, οι πράσινες ορεινές και πεδινές περιοχές, οι προστατευόμενες περιοχές, οι ιστορικοί οικισμοί, καθώς και η ίδια η ποιότητα της πόλης συνθέτουν την

εικόνα μιας περιοχής μικρής σε έκταση αλλά τεράστιας σε πλούτο τοπίων και περιοχών φυσικού κάλλους. Εξίσου πλούσιοι είναι οι πολιτιστικοί πόροι με ένα τεράστιο απόθεμα μνημείων, αρχαιολογικών χώρων και πολιτιστικών συνόλων (με κορυφαία την περιοχή της Νικόπολης).

Η Πρέβεζα βρίσκεται περίπου στο μέσο του άξονα της Δυτικής Ελλάδας με κόμβους την Πάτρα και τα Γιάννενα, απέχοντας, επίσης, περίπου το ίδιο από την Αθήνα και τη Θεσσαλονίκη. Ουσιαστικά, η Πρέβεζα αποτελεί το μοναδικό αστικό κέντρο επί της ηπειρωτικής γραμμής του Ιονίου νοτίως της Ηγουμενίτσας. Η θέση της και η γενική πληθυσμιακή τάση δημιουργούν προϋποθέσεις ώστε να αποτελέσει ένα αναδυόμενο και δυναμικό αστικό κέντρο. Ωστόσο, παρά την γεωγραφική της θέση, η σύνδεση με τους εθνικούς οδικούς άξονες είναι ανεπαρκής, καθώς βρίσκεται εκτός των βασικών συνδέσεων με τις πρωτεύουσες των Περιφερειών, που περνούν απ' την Άρτα. Το στοιχείο αυτό συνδέεται με τις αναπτυξιακές προκλήσεις που αντιμετωπίζει τόσο η Πρέβεζα όσο και η περιφέρεια Ηπείρου.

Ως **περιοχή παρέμβασης της ΟΧΕ-ΒΑΑ ορίζεται η Δημοτική Κοινότητα Πρεβέζης, κέντρο της οποίας είναι η πόλη της Πρέβεζας**. Αυτό τεκμηριώνεται από τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της περιοχής και της αναπτυξιακής στρατηγικής. Από τη μια πλευρά, η στρατηγική ΒΑΑ εστιάζει σε αστικά κέντρα. Από την άλλη, η πόλη της Πρέβεζας δεν αποτελεί ένα αστικό κέντρο αντίστοιχο πληθυσμιακά και οικονομικά των μεγάλων μητροπολιτικών περιοχών της Ελλάδας και έχει άμεση σχέση με τις μη αστικές περιοχές της άμεσης γεινιάσής της. Η πόλη της Πρέβεζας είναι η διοικητική έδρα της Περιφερειακής Ενότητας. Εκτείνεται νότια από το λιμάνι, βόρεια μέχρι την Χαράδρα του Αχέροντα (Τρίκαστρο) και στον οριζόντιο άξονα δυτικά από το Ιόνιο πέλαγος, μέχρι ανατολικά τη Στεφάνη και το άκρο της χερσονήσου της Λασκάρας.

Χάρτης 2: Η Περιοχή Παρέμβασης της ΣΒΑΑ

Η πόλη της Πρέβεζας συνδέεται άμεσα με τον υδροβιότοπο του Αμβρακικού Κόλπου, τα αρχαιολογικά και ιστορικά μνημεία (Αρχαία Νικόπολη, Κάστρα, Εκκλησίες και Μονές καθώς και το Ενετικό Ρολόι) όμορφες παραλίες καθώς διαθέτει την μεγαλύτερη ακτογραμμή της Ευρώπης, το ιστορικό κέντρο με τις ενετικές επιρροές, τα στενά σοκάκια και τα γραφικά ταβερνάκια. Επιπλέον οι ήπιες κλιματολογικές συνθήκες που επικρατούν στην περιοχή καθώς και το πλούσιο φυσικό της κάλλος συναποτελούν τις ιδανικότερες προϋποθέσεις για την ενίσχυση της ανάπτυξης του τουρισμού.

Αποτελεί την έδρα του Δήμου Πρέβεζας και το μεγαλύτερο αστικό κέντρο της Περιφερειακής Ενότητας Πρέβεζας, συγκεντρώνοντας όλες τις βασικές οικονομικές, κοινωνικές, πολιτισμικές, πολιτιστικές, αθλητικές υποδομές και δραστηριότητες της ευρύτερης περιοχής.

A.1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Για να εκπονηθεί μια αποτελεσματική αναπτυξιακή στρατηγική, το πρώτο βήμα είναι η κατανόηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών κάθε περιοχής παρέμβασης. Για μια συνοπτική και συνδυαστική συγκέντρωση των βασικών χαρακτηριστικών της περιοχής και την ανάδειξη των κύριων αναπτυξιακών αναγκών και δυνατοτήτων της περιοχής, αξιοποιείται το εργαλείο της **ανάλυσης SWOT**. Σε αυτό, παρατίθενται τα ισχυρά σημεία-**Strengths (S)**, οι αδυναμίες- **Weaknesses (W)**, οι ευκαιρίες – **Opportunities (O)** και οι απειλές- **Threats (T)**.

S	• Ιδιαίτερη γεωγραφική θέση σε καίρια θέση εντός του Άξονα της Δυτικής Ελλάδας. • Σημαντικοί περιβαλλοντικοί πόροι, προστατευόμενες περιοχές και περιοχές Natura. • Το χαρακτηρισμένο ιστορικό κέντρο της Πρέβεζας • Αναβάθμιση των οδικών συνδέσεων, κοντινές αεροπορικές συνδέσεις και ακτοπλοϊκή πρόσβαση • Εκτενής ακτογραμμή με παραλίες υψηλής ποιότητας • Πολλοί σημαντικοί πολιτιστικοί πόροι (αξιοθέατα, μνημεία, μουσεία, αρχαιολογικοί χώροι κ.α.) • Υφιστάμενη και μελλοντική δυναμική στους τομείς του τουρισμού- πολιτισμού- δημιουργικής βιομηχανίας. • Ενεργή οικονομική δραστηριότητα στους τομείς της κτηνοτροφίας και αγροδιατροφής • Λειτουργία δύο ανώτατων σχολών • Σχετικά υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης στον πληθυσμό της πόλης. • Σημαντικός αριθμός ενταγμένων έργων (σε εξέλιξη ή ολοκληρωμένων) που αφορούν κυρίως υποδομές
---	---

W	• Ανεπαρκής σύνδεση με τους χερσαίους άξονες εθνικής και περιφερειακής εμβέλειας • Ενδοπεριφερειακές και ενδοδημοτικές ανισότητες και ασυνέχειες • Χαμηλό περιφερειακό και τοπικό κατά κεφαλήν ΑΕΠ και εισόδημα • Σοβαρά κοινωνικά προβλήματα, υψηλά ποσοστά ανεργίας και ευπαθών ομάδων • Υποστελέχωση υπηρεσιών του Δήμου
---	---

	• Περιπτώσεις ανεπαρκούς προστασίας πολιτιστικών και περιβαλλοντικών πόρων. • Επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής στην πόλη και τα ευαίσθητα και προστατευόμενα οικοσυστήματα της ευρύτερης περιοχής. • Επιπτώσεις πανδημίας Covid-19 στα νοικοκυριά και τις επιχειρήσεις • Μη επικαιροποιημένος χωροταξικός σχεδιασμός • Ενεργοβόρα δημοτικά κτίρια και περιορισμένη αξιοποίηση ΑΠΕ • Υψηλά κόστη συντήρησης και εκσυγχρονισμού των υποδομών πολιτισμού και αθλητισμού, • Αποδυναμωμένο - από άποψη υποδομών και ανθρώπινου δυναμικού - Γενικό Νοσοκομείο • Περιπτώσεις χαμηλής ποιότητας αστικού περιβάλλοντος
--	---

○	• Σημαντικές δυνατότητες ανάπτυξης στους τομείς του τουρισμού και πολιτισμού. • Αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου • Ανάπτυξη του εναλλακτικού/ θεματικού τουρισμού και επιμήκυνση της τουριστικής περιόδου • Ευρωπαϊκές στρατηγικές για την προστασία του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς • Αξιοποίηση των χρηματοδοτικών εργαλείων για έργα σε κάθε τομέα προτεραιότητας • Συμμετοχή στη διαδρομή αρχαίων θεάτρων της Ηπείρου λόγω των αρχαίων θεάτρων Νικόπολης και Κασσώπης • Δυνατότητες ανάπτυξης συνεργειών μεταξύ Δήμου, Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων- Ερευνητικών Κέντρων και Επιχειρήσεων για την ανάπτυξη της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας σε τομείς όπως ο τουρισμός, ο πολιτισμός και το αγροδιατροφικό σύμπλεγμα. • Αξιοποίηση του φυσικού και πολιτιστικού πλούτου για την προσφορά υψηλής ποιότητας ζωής στους πολίτες αλλά και για την προσέλκυση νέων κατοίκων, λόγω και των δυνατοτήτων που προσφέρει η τηλεργασία.
---	---

Τ	• Επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής και ανεπαρκούς προστασίας, υποβάθμιση περιοχών φυσικού και πολιτιστικού πλούτου. • Επιπτώσεις κλιματικής αλλαγής στο παράκτιο μέτωπο με συνακόλουθες επιπτώσεις σε κατοικίες και επιχειρήσεις. • Αδυναμία αντιμετώπισης των κοινωνικών και αναπτυξιακών προκλήσεων και αναπτυξιακή υστέρηση του Δήμου • Επιπτώσεις της οικονομικής, της ενεργειακής και της υγειονομικής κρίσης με συνέπειες στους πολίτες, τις επιχειρήσεις και την αναπτυξιακή δυναμική του Δήμου. • Διερεύνηση των αρμοδιοτήτων του Δήμου χωρίς ανάλογη αύξηση πόρων σε όρους χρηματοδότησης και στελεχιακού δυναμικού, • Αδυναμία αξιοποίησης μεγαλύτερου αριθμού προγραμμάτων και ένταξης μεγαλύτερου αριθμού έργων λόγω έλλειψης μελετών (ωρίμανση έργων) και ανεπάρκειας προσωπικού • Επιβάρυνση των κοινωνικών υπηρεσιών λόγω αύξησης των πολιτών που χρήζουν προστασίας
---	--

Β.ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΚΑΙ ΟΡΑΜΑ

Στρατηγικός στόχος της προτεινόμενης Στρατηγικής είναι ο **μετασχηματισμός της εικόνας** της αστικής περιοχής του Δήμου Πρέβεζας και η **βελτίωση της ελκυστικότητάς** της, με τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας για τους κατοίκους, τους εργαζόμενους και ασκούντες οικονομική και επιχειρηματική δραστηριότητα και τους επισκέπτες.

Εκκινώντας από το όραμα για το Δήμο Πρέβεζας όπως αυτό έχει διατυπωθεί στο Επιχειρησιακό Σχέδιο του Δήμου:

Πρέβεζα 2030: Τόπος αξιοβίωτος... με αιεφόρο και ισχυρή μπλε και πράσινη οικονομία, καινοτόμος, ανθεκτικός, προσβάσιμος και ανοιχτός σε όλους.

Το **όραμα της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης** για την αστική περιοχή του Δήμου Πρέβεζας μπορεί να εξειδικευτεί ως εξής:

Η βελτίωση της ελκυστικότητας της αστικής περιοχής του Δήμου Πρέβεζας μέσα από τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης ταυτότητας με επίκεντρο την ανάδειξη και αξιοποίηση του ιδιαίτερου ιστορικού, πολιτιστικού και φυσικού πλούτου της και την αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος, με στόχο την ενίσχυση της εξωστρέφειας και της αναπτυξιακής δυναμικής, για την βιώσιμη ανάπτυξη και την κοινωνική συνοχή, με έμφαση στους τομείς του θεματικού τουρισμού, του αγροδιατροφικού κλάδου και της περιβαλλοντικής προστασίας.

Πιο συγκεκριμένα:

- Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Πρέβεζας αποσκοπεί στο να αξιοποιήσει την ιστορικότητα της πόλης και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά αυτής σε σύνθεση με μια νέα ολοκληρωμένη λογική **αστικής ανασυγκρότησης και ανάπτυξης**, με ενσωμάτωση

οικονομικών, περιβαλλοντικών και κοινωνικών παραμέτρων. Στρατηγικές επιλογές αποτελούν η **αναβάθμιση του δημόσιου χώρου και του οικιστικού περιβάλλοντος**, η προώθηση της **βιώσιμης κινητικότητας**, η προστασία και αναβάθμιση του **τοπικού φυσικού περιβάλλοντος** και η αειφορική διαχείριση των **πόρων**.

- Η προτεινόμενη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης επιδιώκει να συμβάλλει στην **ανασύνταξη της οικονομίας και επιχειρηματικότητας** βασισμένη στα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα της περιοχής. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην ενίσχυση της **μπλε και πράσινης οικονομίας**, στην **τουριστική ανάπτυξη**, στην οικονομία της γνώσης, **στις νέες τεχνολογίες και τον ψηφιακό μετασχηματισμό**, αλλά και στην ανάπτυξη και αναδιάρθρωση του **πρωτογενούς τομέα και της μεταποίησης**.
- Βασική στρατηγική κατεύθυνση αποτελεί και η **ανάδειξη της πόλης της Πρέβεζας ως τουριστικού προορισμού με διακριτή φυσιογνωμία**, που συνδυάζει τον ιστορικό, πολιτιστικό και φυσικό πλούτο με τη σύγχρονη δυναμική. Μέσα από ένα ολοκληρωμένο σχέδιο που θα συνδυάζει την **επέκταση της τουριστικής περιόδου** για την πόλη με την **αναβάθμιση, ενίσχυση και διεύρυνση των υποδομών** και τη **θεματική διαφοροποίηση του τουριστικού της προϊόντος**, είναι εφικτή η συνολική ενίσχυση της εξωστρέφειας της Πρέβεζας και της εικόνας της, με σημαντικά οφέλη και για την τοπική οικονομία και κοινωνία.
- Η ενίσχυση της **κοινωνικής συνοχής** και η **προώθηση της ισότητας** στην πόλη της Πρέβεζας αποτελεί επίσης στρατηγική κατεύθυνση, στο πλαίσιο του πρωταρχικού στόχου για μία Πρέβεζα **περισσότερο ελκυστική για όλους και όλες**. Συνδέεται με την ανάπτυξη δικτύου κοινωνικών υποδομών και υπηρεσιών, με την δημιουργία «δίκτυου προστασίας» για αυτούς που έχουν ανάγκη, με παρεμβάσεις βελτίωσης της κινητικότητας και προσβασιμότητας, με την αντιμετώπιση των αποκλεισμών και των διακρίσεων καθώς και των περιστατικών βίας, με τη δημιουργία υποδομών και υπηρεσιών παροχής υποστήριξης για ευάλωτα άτομα και ομάδες, με παρεμβάσεις στήριξης και ανακούφισης των ανθρώπων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας, καθώς και με προγράμματα και δράσεις για την προαγωγή του αθλητισμού και του πολιτισμού ως κεντρικών στοιχείων της καθημερινής ζωής και του τοπικού κοινωνικοοικονομικού γίγνεσθαι

Με άλλα λόγια, η προτεινόμενη Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης υπηρετεί την επίτευξη της κεντρικής στόχευσης για **βελτίωση της ελκυστικότητας της πόλης της Πρέβεζας** ως:

- ❖ **Τόπου κατοικίας**, τόσο για τους υφιστάμενους κατοίκους όσο και για δυνητικούς κατοίκους.
- ❖ **Τόπου εργασίας και δραστηριοποίησης**, τόσο για τους υφιστάμενους εργαζόμενους, επιχειρηματίες και επαγγελματίες, όσο και για δυνητικούς εργαζόμενους επιχειρηματίες και επαγγελματίες.
- ❖ **Τόπου ταξιδιωτικού προορισμού**, για επισκέπτες με συντομότερη ή πιο παρατεταμένη διαμονή στην πόλη.

Η παράλληλη έμφαση στις τρεις διαστάσεις της **ελκυστικότητας της πόλης** (για κατοικία, για εργασία και δραστηριοποίηση, για επίσκεψη) δίνει τη δυνατότητα για ανάδειξη των τομέων εκείνων των οποίων η ανάπτυξη και η εξέλιξη μπορεί να επιφέρει τη μέγιστη **δυνατή θετική επίδραση** για την πόλη της Πρέβεζας, τόσο **άμεσα** όσο και με **προσδοκώμενες δευτερογενείς επιπτώσεις** και σε άλλους τομείς ανάπτυξης.

Γ. ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΤΟΧΟΙ ΤΗΣ ΣΒΑΑ

Η Στρατηγική Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης της πόλης της Πρέβεζας κινείται σε πολλαπλά επίπεδα, με εσωτερική συνάφεια και συνοχή. Διαρθρώνεται δε σε επιμέρους στρατηγικές και πολιτικές, που διαμορφώνουν ένα ενιαίο, συνεκτικό και αλληλοσυμπληρούμενο μίγμα παρεμβάσεων, και ειδικότερα στους κάτωθι **τρεις (3) Άξονες Προτεραιότητας**:

Α.Π. 1: Πρέβεζα- Ένας τόπος αξιοβίωτος, ανθεκτικός και προσβάσιμος. Προστασία του Φυσικού Περιβάλλοντος - Αναβάθμιση του Δημόσιου Χώρου και του οικιστικού περιβάλλοντος- Καλύτερη χωρική οργάνωση - Βιώσιμη Αστική Κινητικότητα – Αξιοποίηση και Ανάδειξη της Πολιτιστικής Κληρονομιάς – Βελτίωση της συνδεσιμότητας

Α.Π. 2: Πρέβεζα- Ένας τόπος καινοτόμος και συμμετοχικός, με αιεφόρο και ισχυρή μπλε και πράσινη οικονομία. Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας – Παραγωγική Ανασυγκρότηση – Ενίσχυση της εθνικής και διεθνούς εξωστρέφειας – Ψηφιακός Μετασχηματισμός - Ολοκληρωμένη Τουριστική Ανάπτυξη

Α.Π. 3: Πρέβεζα- Ένας τόπος ανοιχτός για όλους και όλες. Ισότητα- Εξάλειψη των διακρίσεων- Μείωση της Ανεργίας- Κοινωνική Συνοχή

Καθένας από τους παραπάνω **Άξονες Προτεραιότητας** (ΑΠ) της Στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης για την αστική περιοχή του Δήμου Πρέβεζας συνιστά και επιμέρους **Στόχο**, που εξειδικεύει τον πρωταρχικό Στρατηγικό Στόχο για την **βελτίωση της ελκυστικότητας της πόλης της Πρέβεζας**. Το όραμα και ο πρωταρχικός στρατηγικός στόχος της Στρατηγικής Β.Α.Α. απαντούν **συνολικά και συλλογικά** στις προκλήσεις και ευκαιρίες που έχουν εντοπιστεί και αξιολογηθεί, και κατόπιν μεταφράζονται σε Άξονες Προτεραιότητας, γεφυρώνοντας έτσι το όραμα και τη διαμόρφωση στρατηγικής με τον αναπτυξιακό σχεδιασμό και την εξειδίκευσή του σε πλαίσιο δράσεων και παρεμβάσεων.

Με βάση τα όσα έχουν αναφερθεί παραπάνω, η προτεινόμενη Στρατηγική Β.Α.Α. για την αστική περιοχή του Δήμου Πρέβεζας:

- ❖ **Επενδύει στην αστική αναζωογόνηση** και στην επίτευξη ισορροπίας του οικιστικού με το φυσικό περιβάλλον, με παράλληλη μέριμνα για προστασία και ανάδειξη αυτών.
- ❖ **Επενδύει στην ενίσχυση της κινητικότητας και προσβασιμότητας** από, προς και εντός της αστικής περιοχής της Πρέβεζας, με έμφαση στην εφαρμογή αρχών βιώσιμης οργάνωσης του χώρου και αστικής κινητικότητας.

- ❖ **Επενδύει στην ενίσχυση της ταυτότητας και της εικόνας της Πρέβεζας**, αξιοποιώντας και αναδεικνύοντας το σημαντικό ιστορικό και πολιτιστικό απόθεμα της περιοχής.
- ❖ **Επενδύει στον παραγωγικό μετασχηματισμό της τοπικής οικονομίας**, με την ανάδειξη νέων τομέων με εξωστρέφεια και προστιθέμενη αξία, με ειδική έμφαση στους τομείς της πράσινης και μπλε οικονομίας, της πρωτογενούς παραγωγής και της μεταποίησης.
- ❖ **Επενδύει στον ψηφιακό μετασχηματισμό της οικονομίας και κοινωνίας**, και στις απαιτούμενες υποδομές και δράσεις-υπηρεσίες για διάχυση των ψηφιακών οφελών.
- ❖ **Επενδύει στην αναβάθμιση του τοπικού τουριστικού προϊόντος**, μέσα από ολοκληρωμένες παρεμβάσεις ανάπτυξης και ανάδειξής του.
- ❖ **Επενδύει σε δομές και υπηρεσίες κοινωνικής φροντίδας και άρσης των αποκλεισμών** των ευάλωτων κοινωνικά ομάδων.
- ❖ **Επενδύει στην αντιμετώπιση των διακρίσεων, και την προώθηση της ισότητας** και της ισότιμης συμμετοχής στο κοινωνικό-οικονομικό γίγνεσθαι.
- ❖ **Επενδύει σε δράσεις ενεργοποίησης και ενδυνάμωσης του ανθρώπινου δυναμικού της περιοχής** και συμμετοχής του στην αγορά εργασία και την παραγωγική διαδικασία.

Οι ανωτέρω στόχοι υποστηρίζουν την υλοποίηση του στρατηγικού στόχου που έχει τεθεί για **βελτίωση της ελκυστικότητας της αστικής περιοχής της Πρέβεζας**, και ανάδειξή της ως ελκυστικού τόπου κατοικίας, εργασίας και δραστηριοποίησης, και επίσκεψης.

Κάθε Άξονας Προτεραιότητας εξειδικεύεται σε επιμέρους **Ειδικούς Στόχους**. Για κάθε στόχο γίνεται περιγραφή του αναμενόμενου και επιδιωκόμενου αποτελέσματος ως προς συγκεκριμένες ανάγκες – προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει με ποιοτικό και ποσοτικό τρόπο.

Α.Π. 1: Πρέβεζα- Ένας τόπος αξιοβίωτος, ανθεκτικός και προσβάσιμος
Στόχος 1.1. Διατήρηση- Προστασία και Ανάδειξη της ιστορικής ταυτότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς
Στόχος 1.2. Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος, βελτίωση της συνδεσιμότητας εντός του Δήμου και προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας
Στόχος 1.3. Προστασία και Ανάδειξη του φυσικού πλούτου και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής
Α.Π. 2: Πρέβεζα- Ένας τόπος καινοτόμος και συμμετοχικός, με αιεφόρο και ισχυρή μπλε και πράσινη οικονομία
Στόχος 2.1. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής

Στόχος 2.2. Αναζωογόνηση και ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, με έμφαση στους κλάδους της αγροδιατροφής και της μεταποίησης και τους τομείς της πράσινης και μπλε οικονομίας

Στόχος 2.3. Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Δήμου με γνώμονα την βελτίωση της λειτουργίας και την συμμετοχή των πολιτών

Α.Π. 3: Πρέβεζα- Ένας τόπος ανοιχτός για όλους και όλες

Στόχος 3.1. Αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού των δημοτικών υπηρεσιών

Στόχος 3.2. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, τη μείωση της ανεργίας και την προάσπιση της ισότητας

Δ. ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ

Στη βάση των Αξόνων Προτεραιότητας και των επιμέρους Στόχων της ΣΒΑΑ, και παρουσιάζονται στη συνέχεια μια σειρά από **ενδεικτικές δράσεις-έργα** συνοδευόμενες από τον ενδεικτικό προϋπολογισμό τους. Πρόκειται για δράσεις που επιλέχθηκαν μέσα από την αναγνώριση των αναγκών και των προοπτικών, καθώς και την προετοιμασία και εμπειρία του Δήμου όλα τα προηγούμενα χρόνια. Οι δράσεις είναι ενδεικτικές αλλά εξειδικευμένες, διαμορφώνοντας στο σύνολό τους ένα **συνεκτικό σχέδιο** που επεκτείνεται σε όλο το εύρος των στόχων της ΣΒΑΑ.

Είναι προφανές ότι υπάρχουν μια σειρά από περιορισμοί (χρηματοδοτικά όρια, δυνατότητες ωρίμανσης και υλοποίησης, χρονικοί περιορισμοί κ.α.) ως προς την υλοποίηση όλων των παρακάτω δράσεων. Στο επόμενο διάστημα, ο τελικός καθορισμός των προσκλήσεων της Περιφέρειας, θα οδηγήσει στην περαιτέρω εξειδίκευση των δράσεων, καθώς και στην πιθανή χρηματοδότηση δράσεων που συνδιαμορφώνουν το όραμα της ΣΒΑΑ, αλλά είτε υλοποιούνται από άλλους φορείς (π.χ. Περιφέρεια, Υπουργεία, Εθνικά Προγράμματα κ.α.) ή θα διερευνηθεί η χρηματοδότησή τους μέσω άλλων εργαλείων.

Σημαντικότερη παράμετρος για την τελική διαμόρφωση του Σχεδίου Δράσεων που θα κατατεθεί στην ΟΧΕ για τον Δήμο Πρέβεζας, είναι η **διαβούλευση** επί αυτών με τους πολίτες και τους φορείς της πόλης. Αξιολογώντας τα συμπεράσματα και τις πιθανές προσθήκες ή αλλαγές της διαβούλευσης, καθώς και τα νεότερα δεδομένα σχετικά με τις προσκλήσεις και τις διαδικασίες ωρίμανσης των έργων, θα καταληχθεί το τελικό σχέδιο δράσεων.

Στόχοι ΣΒΑΑ και Σχέδιο Δράσεων	ΑΠ	Ενδεικτικός Προϋπολογισμός
1.1. Διατήρηση- Προστασία και Ανάδειξη της ιστορικής ταυτότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς.	1	6.050.000 €

Στόχοι ΣΒΑΑ και Σχέδιο Δράσεων	ΑΠ	Ενδεικτικός Προϋπολογισμός
Ανάδειξη Αρχαιολογικού Πάρκου της Νικόπολης ως ενιαίο και ολοκληρωμένο σύνολο μνημείων, αξιοθέατων και επισκέψιμων χώρων.		1.500.000 €
Διαμόρφωση τάφρου Αγίου Ανδρέα		1.850.000 €
Διασύνδεση, δικτύωση και ανάδειξη των τοποσημών ιστορικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος της πόλης της Πρέβεζας, μέσω της δημιουργίας ολοκληρωμένων διαδρομών		700.000 €
Προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη των Κάστρων Αγίου Γεωργίου, Παντοκράτορα και Ρηνιάσσης, καθώς των Φρουρίων Λασκάρας		1.500.000 €
Ψηφιοποίηση ιστορικού και πολιτιστικού αποθέματος της πόλης και διαμόρφωση ψηφιακών εφαρμογών πληροφόρησης/περιήγησης		500.000 €
1.2. Αναβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος, βελτίωση της συνδεσιμότητας εντός του Δήμου και προώθηση της βιώσιμης κινητικότητας.	1	5.000.000 €
Ανάπλαση οδών Λεωφ. Ειρήνης, Λεωφ. Ιωαννίνων & Σπηλιάδου (από την είσοδο/έξοδο του λιμένα έως την οδό Σελεύκειας)		1.700.000 €
Προστασία, αξιοποίηση και ανάδειξη της Παλιάς Πόλης Πρέβεζας		1.200.000 €
Αναπλάσεις οδών περιμετρικά των σχολικών κτιρίων (εξωτερικά της παλιάς πόλης)		500.000 €
Ανάπλαση παραλιακού μετώπου: Σπηλιάδου (από την είσοδο του λιμένα έως την Π. Τσαλδάρη) - Ελ. Βενιζέλου (από Καρυωτάκη έως το κάστρο του Αγ. Γεωργίου) – Μεταξά		1.600.000 €
1.3. Προστασία και Ανάδειξη του φυσικού πλούτου, Κυκλική Οικονομία και προσαρμογή στη κλιματική αλλαγή.	1	2.200.000 €
Ανάπτυξη/Ενίσχυση δικτύων Διαλογής στη Πηγή των επιμέρους ρευμάτων Αστικών στερεών αποβλήτων Δήμου Πρέβεζας		700.000 €
Δράσεις ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης σε ζητήματα κυκλικής οικονομίας και Διαχείρισης Απορριμμάτων – ενίσχυση περιβαλλοντικής συνείδησης στους πολίτες		100.000 €

Στόχοι ΣΒΑΑ και Σχέδιο Δράσεων	ΑΠ	Ενδεικτικός Προϋπολογισμός
Επέκταση και εκσυγχρονισμός δικτύων ομβρίων Δήμου Πρέβεζας		900.000 €
Χάραξη & ανάδειξη περιγηγνητικών μονοπατιών		200.000 €
Ανάδειξη και διασύνδεση των βιοτόπων του Δήμου Πρέβεζας με επίκεντρο τον Υγροβιότοπο του Αμβρακικού Κόλπου		300.000 €
2.1. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την τουριστική ανάπτυξη της περιοχής	2	1.600.000 €
Σχέδιο ενίσχυσης και εμπλουτισμού της ταυτότητας του Δήμου Πρέβεζας και ολοκληρωμένης διαχείρισης, τοποθέτησης και προώθησής της ως ελκυστικού προορισμού (city- branding) και εκπόνηση Στρατηγικού Σχεδίου Τουριστικής Ανάπτυξης Δήμου Πρέβεζας		450.000 €
Διοργάνωση τοπικών φεστιβάλ (π.χ. φεστιβάλ τοπικών γεύσεων) και εβδομάδας αλιείας για την ανάδειξη της πλούσιας παραδοσιακής αλλά και σύγχρονης αλιευτικής ταυτότητας της		300.000 €
Προγράμματα κατάρτισης για την προώθηση τουριστικών προϊόντων και επαγγελμάτων		400.000 €
Δράσεις στήριξης επιχειρήσεων του τουρισμού		450.000 €
2.2. Αναζωογόνηση και ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, με έμφαση στους κλάδους της αγροδιατροφής και της μεταποίησης και τους τομείς της πράσινης και μπλε οικονομίας	2	2.500.000 €
Τυποποίηση και πιστοποίηση τοπικών αγροτικών προϊόντων (μελέτη)		200.000 €
Σύσταση Ινστιτούτου Αγροτικών Μελετών (μελέτη)		300.000 €
Καταγραφή και κατοχύρωση του φυτικού και ζωικού υλικού της περιοχής		300.000 €
Δημιουργία δημοπρατηρίου αγροτικών προϊόντων στην Πρέβεζα		400.000 €
Δράσεις Υποστήριξης της εκκόλαψης και επιτάχυνσης νεοφυών επιχειρήσεων και συνεργατικών σχηματισμών, με έμφαση στους τομείς της μπλε και της πράσινης οικονομίας,		600.000 €

Στόχοι ΣΒΑΑ και Σχέδιο Δράσεων	ΑΠ	Ενδεικτικός Προϋπολογισμός
και στους τομείς της πρωτογενούς παραγωγής και της μεταποίησης		
Υποστήριξη συνεργατικών σχηματισμών και δικτυώσεων μεταξύ επιχειρήσεων και παραγωγικών μονάδων, με στόχο την ενίσχυση της παραγωγικότητας, της καινοτομικότητας και της εξωστρέφειας, στους τομείς της μπλε και της πράσινης οικονομίας την πρωτογενή παραγωγή και την μεταποίηση		700.000 €
2.3. Ψηφιακός Μετασχηματισμός του Δήμου με γνώμονα την βελτίωση της λειτουργίας και την συμμετοχή των πολιτών	2	2.200.000 €
Προώθηση της συμμετοχής του πολίτη με προτάσεις και ιδέες βελτίωσης μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας διαβούλευσης		400.000
Αναβάθμιση των μεταδόσεων των συνεδριάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου μέσω διαδικτύου		100.000
Αξιοποίηση των εφαρμογών Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (GIS) και δημιουργία πλατφόρμας γεωχωρικών και άλλων δεδομένων (κλιματικά, κυκλοφοριακά κ.α.) του Δήμου		500.000
Προώθηση διασυνδέσεων και συνεργασιών για την ανάπτυξη καινοτομιών «τετραπλής έλικας» για τη βελτίωση της λειτουργίας του Δήμου και της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων		800.000
TELE-HEALTH. Ανάπτυξη υπηρεσιών φροντίδας και πρόνοιας με χρήση σύγχρονων τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών		400.000
3.1. Αναβάθμιση υποδομών και εξοπλισμού των δημοτικών υπηρεσιών	3	3.000.000 €
Διαχείριση οχημάτων με ηλεκτρονικό σύστημα GPRS, λογισμικό διαχείρισης στόλου οχημάτων, ενδοεπικοινωνία οχημάτων, λογισμικό διαχείρισης συνεργείου οχημάτων		400.000
Εκπόνηση & εφαρμογή σχεδίου λειτουργικής αναδιοργάνωσης και απλοποίησης διοικητικών διαδικασιών		300.000 €

Στόχοι ΣΒΑΑ και Σχέδιο Δράσεων	ΑΠ	Ενδεικτικός Προϋπολογισμός
Προμήθεια εφαρμογής για τη διαχείριση, την παρακολούθηση και τον έλεγχο του Επιχειρησιακού Προγράμματος		200.000 €
Κατασκευή πίστας skate		200.000 €
Συντήρηση, αναβάθμιση και ανάδειξη των υποδομών και υπηρεσιών του Δημοτικού Ωδείου και της Δημοτικής Βιβλιοθήκης		600.000 €
Ενίσχυση των δομών και των υπηρεσιών ημερήσιας φροντίδας ηλικιωμένων και μελέτη δημιουργίας δημοτικού Γηροκομείου		500.000 €
Συντήρηση, ανάπλαση, και παρεμβάσεις προσβασιμότητας σε σχολικά κτίρια και σχολικές αυλές		800.000 €
3.2. Ολοκληρωμένος σχεδιασμός για την ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής, τη μείωση της ανεργίας και την προάσπιση της ισότητας	3	2.300.000 €
Λειτουργία πιλοτικού γραφείου προώθησης της απασχόλησης και της επιχειρηματικότητας		700.000 €
Δράσεις κατάρτισης και δια βίου μάθησης για το ανθρώπινο δυναμικό της περιοχής της Πρέβεζας		500.000 €
Κατάρτιση Δημοτικής Χάρτας Ισότητας και αποφυγής Διακρίσεων και ενεργοποίηση τοπικών επιχειρήσεων και κοινωνικών φορέων για συμμετοχή σε κοινό σχέδιο δράσης		400.000 €
Υλοποίηση προγραμμάτων εκπαίδευσης στις ΤΠΕ για ενήλικες και για άτομα τρίτης ηλικίας		300.000 €
Ανάπτυξη εργαλείων Κοινωνικής Καινοτομίας και βελτίωση ικανοτήτων στελεχών των Κοινωνικών Δομών και Κοινωνικών Φορέων της περιοχής		200.000 €
Στήριξη για ανάπτυξη καινοτόμων συνεργατικών σχηματισμών και συστάδων επιχειρήσεων στον τομέα της Κοινωνικής και Αλληλέγγυας Οικονομίας (Κ.ΑΛ.Ο.)		200.000 €
Σύνολο		24.850.000 €

Ε. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Η διαβούλευση με τους φορείς και τους πολίτες της πόλης, αποτελεί μια πολύ ουσιαστική παράμετρο για την εκπόνηση και την υλοποίηση μια επιτυχημένης στρατηγικής Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Οι διαδικασίες διαβούλευσης αποτελούν τμήμα της εκπόνησης του σχεδίου και βασίζονται στους στόχους και τους Άξονες Προτεραιότητάς του. Σε αυτό το πλαίσιο, η επιλογή και ιεράρχηση των δράσεων, καθορίζεται από έναν ολοκληρωμένο σχεδιασμό που λαμβάνει υπόψην του τις ανάγκες και τις αναπτυξιακές προοπτικές του Δήμου, καθώς και τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης σε εθνικό και διεθνές επίπεδο.

Οι διαδικασίες διαβούλευσης έχουν συνήθως δύο μορφές, μια **εσωτερική και μια εξωτερική**. Η εσωτερική διαβούλευση περιγράφει τον ουσιαστικό συσχεδιασμό του σχεδίου με τις υπηρεσίες του Δήμου. Η εσωτερική διαβούλευση έχει ήδη εκκινήσει μέσα από την συνεργασία του Δήμου και των Τεχνικών Υπηρεσιών για την διαμόρφωση του οράματος, των Αξόνων Προτεραιότητας και του Σχεδίου Δράσεως του Σχεδίου.

Στόχος της **εσωτερικής** διαβούλευσης είναι να αξιοποιήσει τις προτάσεις που απορρέουν από τις γνώσεις και την εμπειρία των εμπλεκόμενων υπηρεσιών του Δήμου, ανάλογα με την ωριμότητα και την σχέση τους με τους αντίστοιχους Άξονες Προτεραιότητας. Επιπλέον, στόχος αποτελεί η αξιολόγηση και η ιεράρχηση των προτεινόμενων παρεμβάσεων σε ένα ενιαίο προγραμματικό στρατηγικό και επιχειρησιακό σχεδιασμό, όπως επίσης και της ένταξης αυτών των παρεμβάσεων στο χρηματοδοτικό πλαίσιο. Το Δελτίο Καταγραφής των Προτεινόμενων Δράσεων δύναται να αξιοποιηθεί περαιτέρω για την συνέχιση της εσωτερικής διαβούλευσης.

Στόχος της **εξωτερικής** διαβούλευσης, είναι να κάνει την τοπική κοινωνία συμμετοχό στην αναπτυξιακή διαδικασία για την βιώσιμη αστική ανάπτυξη. Να καταγράψει τα προβλήματα και τις ανάγκες καθώς και τις προτάσεις τόσο των φορέων της πόλης όσο και των δημοτών και στη συνέχεια να συλλέξει και να αξιολογήσει πιθανές προτάσεις για δράσεις. Για την διεξαγωγή της διαβούλευσης, διαμορφώθηκε ειδικό **ερωτηματολόγιο**.